

За сильну демократичну та праводержавну Україну

Програмний документ
фракції ХДС/ХСС Німецького Бундестагу

Рішення від 27 листопада 2018 р.

I.

Майбутнє Європейського Союзу вирішується і в Україні. У разі, якщо Росії з її все більш активними діями проти України вдасться дестабілізувати цю країну або навіть повернути її до своєї сфери впливу, це може мати серйозні наслідки для безпеки Європи, для притягальної сили західної моделі цінностей і для ефективності Європейського Союзу як організуючої структури. Тому Україна – не якийсь там сусід, а Угода про асоціацію між ЄС і Україною – не якась там угода. У цьому зв'язку Угода про асоціацію набуває ваги, що виходить далеко за межі безпосередніх двосторонніх відносин.

Ми хочемо, щоб Україна пройшла європейський шлях і стала демократичним, праводержавним і економічно сильним, близьким партнером ЄС і НАТО, написавши свою історію успіху. Це залишається чинним і зараз, незважаючи на анексію Криму, проведену всупереч міжнародному праву, на воєнну інтервенцію Росії в Донбасі та небезпечні російські провокації й нарощування воєнного потенціалу в Азовському морі. Наша мета полягає в тому, щоб успішна та проєвропейськи налаштована Україна здійснювала позитивний вплив і на сусідні держави.

Втім, через п'ять років після «Революції гідності» в Україні, у ЄС і в наших лавах спостерігаються явища втоми від зусиль, спрямованих на здійснення реформи, і це намагається використати Росія. З цим слід боротися спільними діями задля продовження процесу реформ. І саме до цього ми закликаємо, на це налаштовуємо цим документом.

Захід перебуває з Росією в геостратегічному суперництві за Україну. Політична мета та дії Москви спрямовані на те, щоб перешкодити наближенню України до ЄС і НАТО. Тим самим Росія водночас кидає виклик Євросоюзу, оскільки йдеться про широке та серйозне порушення європейської структури безпеки.

Ми підкріплюємо свою позицію, взявши на себе відповідальність за захист європейського вибору України, задекларованого в Угоді про асоціацію між ЄС і Україною. Ми робимо це, надаючи їй політичну та економічну підтримку, аби вона змогла стати партнером, гідним розділити цінності ЄС.

Лише за п'ять років після «Революції гідності» на цьому шляху було досягнуто значного прогресу. Передусім це стосується таких галузей, як децентралізація, охорона здоров'я, державні закупівлі, енергетика та боротьба з корупцією (особливо завдяки створенню НАБУ). Ці успішні реформи були реалізовані за умов нав'язаної Росією війни та попри спротив українських сил, що хочуть загальмувати або повернути процес реформ назад. Цим успіхам не надається гідної оцінки.

Досягнутого поки що не вистачає для того, щоб зробити процес модернізації та наближення незворотним. За подальші реформи в першу чергу відповідають уряд і парламент України. Громадян України, на яких безпосередньо лягає тягар процесу реформ і які по праву очікують поступу, необхідно й надалі налаштовувати на подолання цього нелегкого шляху. Тому важливо, щоб вони на практиці зрозуміли, що модернізація їхньої країни, на відміну від періоду «Революції гідності», принесе вигоду їм особисто. І нам, всьому ЄС і Заходу, слід також долучатися до цих процесів.

При цьому нам як спільноті цінностей необхідно й надалі позиціонувати себе проти спрямованих на дестабілізацію російських дій і проти інертних сил у самій Україні. Подальша активна підтримка європейського шляху України відповідає нашим інтересам в галузі політики, економіки та безпеки. Ми впевнені, що разом ми доб'ємося успіху, якщо захочемо. Для цього нам знов і знов слід наголошувати на тому, що у нас є воля дописати історію успіху України до кінця.

II.

У березні 2019 року в Україні відбудуться вибори Президента, а наступної осені – парламентські вибори. Для швидкого наближення України до ЄС і НАТО важливо попри вибори та формування нового уряду продовжувати модернізацію країни. Більше того: слід прискорити темп необхідних реформ і реалізовувати їх ще активніше. І тут Німеччина все більшою мірою допомагає Україні в рамках співпраці задля розвитку, наприклад, у таких галузях, як економічний розвиток і державне управління.

1. Особливо це стосується побудови правової держави та подолання корупції. На всіх рівнях має відбутися судова реформа.
2. Ми вітаємо, що зрештою буде створено антикорупційний суд, що підтримає важливу роботу Національного антикорупційного бюро України (НАБУ). Державний бюджет України все ще втрачає великі кошти через корупцію. Успішна боротьба з корупцією є одним із найбільших пріоритетів не тільки для розвитку України. У подоланні корупції надзвичайно зацікавлені і ЄС та його члени. Адже без успішної боротьби з корупцією та створення правової держави за стандартами ЄС політична, праводержавна та економічна співпраця між Україною та ЄС залишатиметься неповною, а це перешкоджатиме подальшому наближенню країни до ЄС.

Тому ми рішуче виступаємо за те, щоб антикорупційний суд отримав якнайкраще матеріальне забезпечення та щоб у ньому працювали першокласні й нічим не заплямовані фахівці, а НАБУ отримувало кращу підтримку для виконання своїх завдань. Політичне перешкоджання їхній роботі, роботі їхнього персоналу або обмеження їхньої незалежності суперечило б нашій зацікавленості в найщільнішій співпраці в рамках політики «нульової толерантності до корупції».

3. Ми очікуємо від політичного керівництва та компетентних органів України значно більшої волі та активності в розслідуванні та притягненні до відповідальності осіб, винних у злочинах під час акцій протесту на Майдані. Це стосується і подій із застосуванням насилля в Будинку профспілок у Одесі 2 травня 2014 року. Результатів станом на сьогодні недостатньо, вони не сприяють необхідному опрацюванню недавнього минулого.
4. Ми закликаємо український парламент якнайшвидше скасувати положення про обов'язкове подання декларацій про доходи (електронних декларацій) представниками громадських організацій і журналістами, які борються з корупцією. Ці положення означають перешкоджання боротьбі з корупцією й ускладнюють намагання ЄС, США та міжнародних організацій зміцнити принципи правової держави в Україні.

Неодмінно є участь громадських організацій у боротьбі за реформи та проти корупції. Завдяки цьому можна залучити добре освічених, високо вмотивованих, здебільшого молодих представників українського громадського суспільства до побудови демократії, правової держави та боротьби з корупцією. Вони є рушійною силою українського суспільства в наближенні до європейських цінностей. Їм – наші повага, визнання та підтримка. Саме тому ми вкрай стурбовані через зростаючу кількість нападів на критично мислячих представників громадських організацій і політиків, зокрема – на активістів, які виступають за боротьбу з корупцією та за розв'язання екологічних проблем. Тому ми вважаємо, що для подальшої щільної співпраці з Україною необхідно, щоб по цих нападах було проведено відповідні розслідування й знайдено винних.

5. Зміни в Україні за європейськими стандартами, передбачені Угодою про асоціацію, повинні включити в себе суттєве обмеження впливу олігархів на державу та діяльність уряду. Для цього слід рішуче проводити в життя необхідні ініціативи та виконувати закони. Оскільки до останнього часу в цьому сенсі досягнуто було зовсім мало, необхідно – зокрема, з метою обмеження впливу олігархів – прив'язати послідовне втілення реформ у таких галузях, як боротьба з корупцією, незалежні суди та адміністративна реформа, до надання фі-

нансової допомоги. Лише так можна буде успішно завершити шлях докорінних змін.

6. Реформа освіти має здійснюватися відповідно до рішення Венеціанської комісії від 8-9 грудня 2017 року. Мови всіх національних меншин України заслуговують на повагу. Це не суперечить обов'язку вивчення державної української мови. Це робить свій внесок до зміцнення суспільної єдності. Шляхом залучення різних суспільних груп Україна повинна знайти взаємоприйнятні рішення для подальшого захисту мов національних меншин, зокрема – згідно зі Статтею 7 Закону «Про освіту» щодо використання мов у середній школі.
7. Конфлікт стосовно статусу етнічних угорців в Україні, що все більше розгортається між Будапештом і Києвом, викликає у нас зростаюче занепокоєння. Ми закликаємо обидві сторони розпочати рух назустріч одне одному, аби прийти до взаємоприйнятного рішення, особливо – у питаннях проведення уроків рідною мовою та подвійного громадянства. Просимо Федеральний уряд Німеччини посилити для цього свою підтримку. Ми також зробимо свій внесок до налагодження діалогу між угорськими та українськими колегами. Конфлікт шкодить наближенню України до ЄС і НАТО, він іде на користь виключно Росії. Ми не розуміємо того, що Будапешт блокує важливі для європейської безпеки зустрічі Комісії НАТО-Україна повторним вето.
8. Необхідно докласти всіх зусиль для того, щоб ще до парламентських виборів у жовтні 2019 року було реформовано виборче законодавство. Чинна виборча система, запроваджена 2011 року, уможлиблює купівлю голосів, є непрозорою відносно фактичної волі виборців і спотворює політичну конкуренцію. Нове виборче законодавство має посилити демократизацію України, забезпечивши прозорість і кращу реалізацію волевиявлення виборців, водночас істотно обмеживши простір для політичної корупції, фальсифікації результатів виборів і використання адміністративного ресурсу. У цьому зв'язку необхідно, щоб склад Центральної виборчої комісії забезпечував її незалежність і нейтральність.
9. Як і раніше, надзвичайно актуальною залишається реформа енергетичного сектора. Для її здійснення необхідно, зокрема, ліквідувати існуючі монополії, включно з розмежуванням функцій «Нафтогазу». Ми закликаємо Україну на решті модернізувати свою газотранспортну систему для постачання газу до Європейського Союзу.

«Північний потік – 2» ми продовжуємо розглядати як небезпечний проект, що Росія буде використовувати для розширення своїх можливостей із метою де-стабілізації України. Доводиться констатувати, що «Північний потік – 2» продовжує вносити розкол між європейськими та трансатлантичними партнерами. Тому ми очікуємо, що Федеральний уряд Німеччини зробить все для того, щоб рішуче й ефективно виступити проти цих викликів. Ми закликаємо Федеральний уряд зробити все для того, щоб Україна і після 2019 року відігравала важливу роль у транзиті газу.

10. Реалізація реформи децентралізації в Україні – це правильний шлях для демократичного та сталого розвитку країни, до того ж вона значно обмежує можливості корупції на місцевому рівні. Було створено 705 нових громад, що можуть користуватися зібраними на своїх територіях податками. Цей процес має продовжуватися й консолідуватися, при цьому всі намагання регіонального та центрального рівнів, а також Адміністрації Президента загальмувати або повернути назад процес децентралізації мають блокуватися урядом і парламентом у Києві. Спеціальний посланник Федерального уряду Німеччини із питань реформ в Україні професор Георг Мільбрадт проводить велику роботу для успішної децентралізації. Ми й надалі будемо підтримувати його діяльність.

11. Запровадження безвізового режиму з ЄС для громадян України стало великим успіхом. Понад півмільйона українців скористалися можливістю відвідати Європу та повернутися додому з отриманими враженнями. Лише невелика кількість осіб використала візу, аби залишитися в одній із країн ЄС на більш тривалий час. Ми очікуємо, що Україна докладе усіх зусиль, щоб надалі послідовно виконувати умови лібералізації візового режиму.

III.

Ми усвідомлюємо, що процес здійснення нагальних реформ відбувається за складних рамкових умов нав'язаної Росією війни. Тому ми рішуче підтримуємо усі зусилля для якнайскорішого завершення конфлікту та забезпечення повного суверенітету й територіальної цілісності України.

12. Ми рішуче підтримуємо Федеральний уряд Німеччини в його намірах разом із Францією в рамках Нормандського формату досягти урегулювання конфлікту на сході України та реалізації Мінських домовленостей. Насамперед це стосується забезпечення припинення вогню на тривалий час, відведення всіх важких озброєнь і всіх озброєних формувань із цієї зони. Ми закликаємо Росію нарешті почати виконувати свої зобов'язання згідно з Мінськими домовленос-

тями. Тут Росія затагує час, аби випробувати витримку Заходу. Але нам потрібне стратегічне терпіння, щоб досягти реалізації Мінських угод. Сюди відноситься і подальше дотримання запроваджених проти Росії санкцій, які слід вважати правильними й необхідними. Втім, і Україна має виконувати свої зобов'язання відповідно до Мінських домовленостей. Ми вважаємо доцільним створення Місії Організації Об'єднаних Націй в Донбасі, оскільки завдяки цьому буде забезпечено значну підтримку в реалізації Мінських угод. Виходячи з цього, ми вітаємо рішення Німеччини як непостійного члена Ради Безпеки ООН, що для неї досягнення миру на сході України стане особливим завданням протягом двох наступних років. Міжнародна спільнота має зробити все для того, щоб завершити напруження в Азовському морі та в Керченській протоці. На Москву в цьому плані покладається особлива відповідальність. Ми підтримуємо суверенітет і територіальну цілісність України. Сюди відноситься і дотримання норм морського права в Керченській протоці. Росія повинна забезпечити вільний прохід суден до українських портів. Блокада з боку Росії порушує міжнародне право і є неприйнятною. Небезпечні воєнні провокації Росії в Азовському морі суттєво загострюють конфлікт у регіоні. Застосування Росією воєнної сили в цьому регіоні є невиправданим.

13. Ми не визнаємо анексію Криму, проведену Росією з порушенням міжнародного права та протизаконний, недемократичний референдум про його незалежність у 2014 році, а тому й надалі виступатимемо за повернення півострова до складу України. Крим і Донбас – невід'ємні частини території незалежної України. І тому логічно, що Європейський Союз після протизаконних виборів Президента Росії в Криму та будівництва Керченського мосту розширив свої санкції.

Зі зростаючою стурбованістю нам доводиться констатувати, що в Криму погіршується ситуація з дотриманням прав людини. Особливо кримські татари зазнають все більших репресій, дискримінації та порушення прав людини. Тому ми закликаємо Росію якнайшвидше покласти цьому край і виконувати свої зобов'язання щодо дотримання прав людини. Від Федерального уряду Німеччини ми очікуємо, що він і надалі виступатиме за відправлення постійної міжнародної місії спостерігачів до Криму. Ми закликаємо Москву звільнити всіх українських громадян, протизаконно позбавлених волі в Криму та в Росії, зокрема, режисера Олега Сенцова.

14. Ситуація в непідконтрольних районах Донбасу є катастрофічною. Організація Об'єднаних Націй згадує про «повну відсутність принципів правової держави, звіти про свавільне затримання людей, тортури та позбавлення волі без кон-

такту з зовнішнім світом». Так звані вибори, проведенні 11 листопада на окупованих територіях України, є протизаконними та нелегітимними. Вони суперечать Конституції України та духу Мінських домовленостей і порушують територіальну цілісність і суверенітет України. Це додатково ускладнило співпрацю в Нормандському форматі та пошуки врегулювання конфлікту.

15. Люди, які потерпають від війни на підконтрольній Україні частині Донбасу, потребують підтримки у створенні інфраструктури. Розвиток інфраструктури та медичного обслуговування міг би стати зразковим проектом для всього Донбасу. А що стосується проектів із надання підтримки, які підходять до завершення, то слід розглянути можливість їхнього продовження.

IV.

Процес демократизації України вже через п'ять років має добрі результати. Демократичні сили в Україні потребують сильних партнерів на своєму боці. Для цього важливо постійно поширювати інформацію про ці процеси, все більше ставити досягнутий успіх у центр уваги нашої комунікації. Нам не потрібна нестабільність по сусідству, ми маємо терпляче та наполегливо й надалі підтримувати Україну. І тут фракція ХДС/ХСС Німецького Бундестагу чітко позиціонує себе на боці України.

Diese Veröffentlichung der CDU/CSU-Fraktion im Deutschen Bundestag dient ausschließlich der Information. Sie darf während ei-

Herausgeber: CDU/CSU-Fraktion im Deutschen Bundestag

Michael Grosse-Brömer MdB

Stefan Müller MdB

Platz der Republik 1